

‘มือเท้าปาก’ โรคที่พบบ่อยในเด็กเล็ก ติดต่อง่าย ไม่มีวัคซีนป้องกัน!

ศูนย์ : ศูนย์สุขภาพเด็ก

บทความโดยแพทย์ : พญ. วาสนา ปัญชัยพรพล

สำหรับคุณพ่อคุณแม่ยุคใหม่ที่ต้องทำงานประจำ ไม่มีเวลาและไม่มีปู่ ย่า ตา ยาย คอยช่วยเหลือเลี้ยงดูเลี้ยงหลาน จึงมักจะแก้ปัญหาโดยการส่งลูกน้อยไปฝากเลี้ยงที่เนอสเซอรี่ แต่ขณะเดียวกันก็เชื่อว่าคุณพ่อคุณแม่ทั้งหลายคงอดกังวลไม่ได้ว่าสักวันลูกจะต้องป่วย หรือติดเชื้อโรคจนป่วยกลับมาแน่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรคมือเท้าปาก (Hand Foot and Mouth Disease : HFMD) ซึ่งเป็นโรคที่พบบ่อยในเด็กทารกและเด็กเล็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี มีหน้าซ้ำโรคนี้ยังสามารถเกิดได้ตลอดปี และมีโอกาสเป็นเพิ่มมากขึ้นในช่วงหน้าฝน ดังนั้นเราามาทำความรู้จักกับโรคนี้ให้มากขึ้นกันค่ะ

สาเหตุของโรคมือเท้าปาก

โรคมือเท้าปาก นี้เกิดจากเชื้อไวรัสกลุ่มเอนเทอโรไวรัส ซึ่งมีหลายตัวที่ทำให้เกิดโรคได้ โดยสายพันธุ์ที่ทำให้เกิดโรคที่พบได้บ่อย เช่น คอกซากีไวรัส เอ 16 (coxsackievirus A16) และเอนเทอโรไวรัส 71 (enterovirus 71) ซึ่งตัวเอนเทอโรไวรัส 71 เรียกสั้นๆ ว่าเชื้อ อีวี 71 เป็นเชื้อที่รุนแรงที่สุด

การติดต่อของโรคมือเท้าปาก

โรคนี้ติดต่อโดยการสัมผัส น้ำมูก น้ำลาย หรืออุจจาระของผู้ป่วยโดยตรงหรือทางอ้อม เช่น สัมผัสผ่านของเล่น มือของผู้เลี้ยงดู น้ำและอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อ โรคนี้จึงมักระบาดในโรงเรียนชั้นอนุบาลเด็กเล็กหรือสถานรับเลี้ยงเด็ก

อาการของโรคมือเท้าปาก

หลังจากรับเชื้อ 3-6 วัน ผู้ติดเชื้อจะเริ่มแสดงอาการป่วย เริ่มด้วยไข้ต่ำๆ อ่อนเพลีย อีก 1-2 วัน จะมีอาการเจ็บปาก และไม่ยอมรับประทานอาหาร น้ำลายไหล เพราะมีแผลในปากเหมือนแผลร้อนใน และมีผื่นเป็นจุดแดงหรือเป็นตุ่มน้ำใสขึ้นบริเวณฝ่ามือ ฝ่าเท้า และอาจมีตามลำตัว แขน ขาได้ ผู้ป่วยมักมีอาการมากอยู่ใน 2-3 วัน จากนั้นจะค่อยๆ ดีขึ้นจนหายใน 1 สัปดาห์ ส่วนใหญ่มีอาการไม่มาก แต่บางรายมีอาการมากจนกินอาหารและน้ำไม่ได้

การรักษาโรคมือเท้าปาก

โรคมือเท้าปากนี้ไม่มียารักษาจำเพาะ การรักษาจึงต้องดูแลรักษาไปตามอาการ โดยให้ทานอาหารอ่อนๆ ไม่ร้อนจัด ดื่มน้ำ นม และน้ำผลไม้แช่เย็น ร่วมกับให้ยาลดไข้แก้ปวดและหยอดยาชาในปาก เพื่อลดอาการเจ็บแผลในปาก ร่วมกับการเฝ้าระวังสังเกตอาการของภาวะแทรกซ้อนทางสมองและหัวใจ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษาแบบผู้ป่วยวิกฤต

การป้องกันโรคมือเท้าปาก

ในปัจจุบัน ยังไม่มีวัคซีนที่สามารถป้องกันโรคมือเท้าปากได้ ดังนั้นการป้องกันที่สำคัญ คือ แยกผู้ป่วยที่เป็นโรคไม่ให้เป็นสัมผัสกับเด็กคนอื่น รวมทั้งผู้ใหญ่ที่ดูแลเด็กควรหมั่นล้างมือ เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ หมั่นทำความสะอาดของเล่นและสิ่งแวดล้อมทุกวัน